

Dva praznika — dva zgodovinska mejnika

Leta 1941 je ves svet dokončno zajela vojna vihra in fašistične sile so začele svoj začasni zmagoviti pohod, kajti cela Evropa je že ječala pod njihovim jarmom. Junija se je nacistični vojni stroj odločil napasti Sovjetsko zvezo, da bi definitivno zavladal v Evropi.

Vendar so vsi fašistični planerji pozabili na nekoga, ki se jim je zdel majhen in nenevaren, vendar jim je ta napaka krepko pokvarila vse načrte, kajti 4. julija 1941 je v okupiranem Beogradu politbiro CK KPJ sprejel izredno važne odločitve o organiziranju odpora proti okupatorju na jugoslovanskih tleh. Ustanovljen je bil glavni štab partizanskih odredov pod Titovim vodstvom, borci za osvoboditev so se preimenovali v partizane in za svoj znak dobili rdečo petokrako zvezdo.

Takoj po seji so člani politbiroja odšli vsak na svoje področje, da bi se sklepi čimprej izvršili.

V Sloveniji je bila 17. 7. 1941 konferenca KPS na Jelovici, kjer so bili sprejeti odločilni sklepi za razvoj oborožene vstaje na Gorenjskem. Le pet dni za tem — 22. 7. pa je prišlo že do prvega spopada partizanov s sovražnikom.

Oba datuma, 4. in 22. julij sta dneva, ki sta sprožila plaz oborožene vstaje in socialistične revo-

lucije, hkrati pa pokazala moč narodov, ki se hočejo znebiti tuje nadvlade in zaživeti svobodno.

Kulturniška skupina 14. divizije

Ko praznujemo ta dva praznika, se spomnimo vseh tistih pogumnih ljudi, ki so nam omogočili sedanje življenje, čeprav je pri tem marsikdo žrtvoval največ, to je svoje življenje. Spomnimo se teh ljudi in se zgledujmo po njih, kajti le tako bomo znali ceniti pridobljeno.

Andrej Albreht

Ljudske množice demonstrirajo na ulicah Beograda

Prvi partizani na Krimu pri Ljubljani poleti 1941

Prenos ranjencev 14. divizije na Graški gori

**Čestitamo k prazniku vstaje slovenskega ljudstva vsem
aktivnim in upokojenim udeležencem NOB**

UREDNIŠTVO

Uspeli smo

Ti dve besedi sta kratki, vendar nam vedno povesta, da se je končalo nekaj, kar je v določenem času pritegnilo pozornost večine ljudi.

Nekaj, kar je v zadnjem mesecu pri nas pritegnilo največ pozornosti, je vsekakor akcija »dosežimo 120.000 točk za večji osebni dohodek«. Akcija je končana, 120.000 točk smo naredili in s tem tudi dokazali, da z organiziranim delom, z angažiranjem vseh nas lahko marsikaj naredimo, s tem pa tudi zaslužimo več, kot smo bili vajeni. Naslov tega dopisa malo čudno zveni, vendar takrat, ko smo zvedeli, da je plan za mesec junij, hkrati pa plan za prvih šest mesecev narejen, je marsikateri med nami izgovoril ti dve besedi.

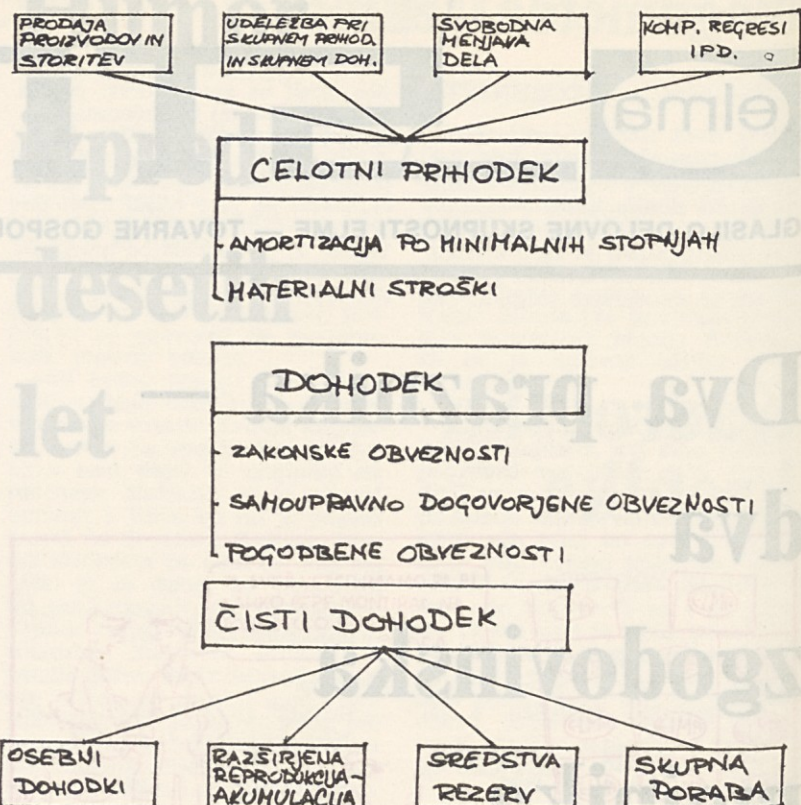
Pa kaj pravzaprav pomeni teh 120.000 točk za nas? Pomeni, da je plan proizvodnje za prvih šest mesecev letošnjega leta narejen. To pomeni tudi to, da če bo trg vzel vse to, kar mi naredimo, se počasi, vendar sigurno približujemo našemu letnemu

planu, ki bi ga v najbolj preprostih besedah razložil takole: planirano je, da bi v letošnjem letu vsak zaposleni v Elmi v povprečju zaslužil 4.000,— din. Kaj je to za nas, si najlažje predstavljamo: v lanskem letu je bil povprečni osebni dohodek pri nas 3.070,— din, to pa je za približno 30% manj kot planiramo, da bomo imeli letos. To pomeni, če bomo v naslednjih mesecih delali tako, kot smo v tej polovici leta, bomo zaslužili približno 1.000,— din več.

Ali smo to zmožni? Kot sem enkrat že omenil, smo v juniju dokazali, da lahko naredimo še več. Pa kaj nam še preostane? Da čimbolj izkoristimo čas, ki nam je namenjen za delo, da se borimo za vsako točko, kajti v teh točkah imamo mi vsi svoj delež, svoj denar.

Ena akcija je zaključena, veliko drugih je pred nami in zato nam preostane samo to, da s trdno voljo nadaljujemo.

Šerif Đogić

Shema št. 1

organizaciji združenega dela (odnos proizvodnja — trgovina ipd.).

Pri tem se skupni prihodek ne pojavlja v celoti v nobeni udeleženi organizaciji združenega dela, temveč se kot delež že pri nastajanju razporeja po svojih sestavinah (amortizacija, materialni stroški, dohodek) na temeljne organizacije, ki so ga ustvarile.

Kadar določena temeljna organizacija uporablja poleg lastnih, deloma ali v celoti, tudi sredstva drugih temeljnih organizacij, so zaradi tega druge temeljne organizacije upravičene do udeležbe v tako nastalem skupnem dohodku. Tudi ta se ne pojavlja v nobeni udeleženci v celoti, temveč le prihodek v sorazmernju z udeležbo pri skupnem dohodku.

Oba odnosa ureja samoupravni sporazum med prizadetimi, ki se sklene na podlagi planov udeležencev.

S svobodno menjavo dela pridobivajo celotni prihodek delavci v:

- družbenih dejavnostih;
- gospodarskih dejavnostih posebnega družbenega pomena (energetika, promet in zveze, komunala ipd.);
- DSSS gospodarskih in družbenih organizacij;
- delovnih skupnostih, ki opravljajo delo za družbenopolitične organe.

Ta način je izključil pridobivanje prihodka teh organizacij posledno po tržnih načelih in je uvedel družbeno dogovorjene in samoupravno sprejete normative.

To pomeni, da bodo morale temeljne organizacije v planu upoštevati obseg in kvaliteto posameznih storitev, ki jih bodo za njo opravljale zgoraj omenjene dejavnosti in seveda izločiti dogovorjena sredstva za njihovo delo.

Ko delovna organizacija razdeli celotni prihodek za minimalno amortizacijo (minimalna amortizacija je uvedena zato, ker so nekatere delovne organizacije namerno na račun visoke amortizacijske stopnje izkazovale slabši poslovni uspeh, da bi se izbile določenih obveznosti; minimalno stopnjo amortizacije določa zakon) in vse materialne stroške, ji ostane dohodek.

Iz dohodka mora delovna organizacija kriti zakonske pogodbene in samoupravno dogovorjene obveznosti, ostanek pa se imenuje čisti dohodek. Za razliko od prejšnjega sistema obračunavanja dohodka tu niso všteti osebni dohodki, ki se sedaj razporejajo iz čistega dohodka, ki delno nadomešča bivši pojem dobička. Iz čistega dohodka delovna organizacija razporeja sredstva za:

- osebne dohodke,
- razširjeno reprodukcijo — akumulacijo,
- sredstva rezerv in
- sredstva skupne porabe.

Motnje v poslovanju je tudi nov pojem in pomenijo stanje, ko delovna organizacija ne more zagotoviti sredstva za osebne dohodke in minimalno akumulacijo. V primeru teh motenj mora sprejeti ustrezen program ukrepov za odstranitev takega stanja.

To je le na kratko in grobo nov sistem pridobivanja in razporejanja dohodka. Ta pregled naj bi služil predvsem kot neke vrste osnovno seznanjanje z novimi dohodkovnimi odnosi, ki jih uvaja zakon o združenem delu.

Andrej Albreht

Pridobivanje dohodka v luči zakona o združenem delu

Zakon o združenem delu je prinesel spremembe v pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih organizacij. Te spremembe je treba uvesti v prakso najpozneje do 1. januarja 1978. Za zamujanje roka so tudi predvidene sankcije proti DO, ki se tega ne bodo držale (vsi zaposleni bodo, dokler tega ne uredijo, prejeli samo zamenjave osebni dohodek).

Za lažje razumevanje teh sprememb lahko služi tudi shema št. 1.

Kot je razvidno, lahko delovna organizacija ustvari celotni prihodek (včasih celotni dohodek) na štiri načine:

1. prodaja proizvodov in storitev;
2. udeležba pri skupaj ustvarjenem dohodku na podlagi združevanja dela in sredstev (skupni dohodek in skupni prihodek);
3. svobodna menjava dela (DSSS, SIS);
4. kompenzacija, regres, premije, dotacije ali na drugi podlagi, določeni z zakonom, samoupravnim sporazumom oziroma s pogodbo v skladu s pozitivnimi zakonskimi predpisi.

Tu se pojavljata dve novosti in to sta:

- udeležba pri skupnem prihodku in dohodku;
- svobodna menjava dela.

Pojem **skupnega prihodka** je vsebinsko podoben pojmu celotnega prihodka, ker oba združujeta materialne stroške, amortizacijo in dohodek, vendar obstaja razlika v nastanku, kajti skupni prihodek nastaja na dva načina, in sicer:

a) s prodajo proizvodov ali storitev, ki so rezultat skupnega dela delavcev dveh ali več temeljnih organizacij združenega dela oziroma organizacij združenega dela v sestavi ene ali več delovnih organizacij (faza proizvodnja; za izdelavo izdelka je potrebno sodelovanje več zaporednih ali vzporednih proizvodov, ki se vgrajujejo v finalni proizvod).

b) s prodajo proizvodov ali storitev, v sodelovanju med proizvajalnimi in drugimi organizacijami združenega dela ter organizacijami združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev, ne glede na to ali so v sestavi iste delovne organizacije, oziroma združene v isti

Odgovor na vprašanje v STIKU

V letu 1977 je imel delavski svet DSSS res kar 10 izrednih sej — delegati so bili telefonsko obveščeni o predlogih nujnih potovanj v tujino, o katerih so se tudi soglasno odločili ter o drugih predlogih.

Prva izredna seja je bila 8. 1. 1977. Delegati so potrdili službeno potovanje Aleksandru Knezu od 11. 1. do 13. 1. v Milano k firmi ACIAR Barcerola na razgovor o dobavi bakelitne mase. Potovanja je bilo nujno.

Dne 2. 3. je 5 članov delavskega sveta potrdilo dva predloga IO OOS DSSS, in sicer, da bo proslava ob dnevu žena za vse delavke v prostorih jedilnice podjetja s pričetkom ob 13. uri in da delavke ne smejo zapustiti DO do 14. ure.

Dne 28. 3. je delavski svet na predlog glavnega direktorja sklenil, da se odobri 3 do 4 dnevno potovanje v Reutlingen od 30. 3. do 2. 4. 1977 zaradi prevzema avtomata WAFIOS ZO-01 ing. Francu Novaku, direktorju TRS, ki je odgovoren za investicije, Janezu Maloviču — vodi vhodne kontrole in šoferju Ivanu Bedenku.

Naročilo avtomata WAFIOS ZO-01 določa, da mora biti avtomat prevzet na licu mesta v firmi WAFIOS in da bo omenjena firma lahko črpala akreditiv šele tedaj, ko bo avtomat usposobljen po Elminih tehničnih zahtevah, kar bo Elma potrdila šele po preizkusnem pogonu in prevzemu pri proizvajalcu stroja s podpisom prevzemnega protokola. Da se zagotovi prevzem stroja v okviru Elminih tehničnih zahtev in da se strokovni sodelavec, ki bo na avtomatu delal, seznanil z osnovnimi zahtevami za pravilno uporabo stroja že med preizkusnim pogonom, je DS sprejel že omenjeni sklep.

Dne 21. 3. je bil odobren Viktorju Ajleku — šoferju od 22. 3. do 24. 3. prevoz 10.000 kom. keramičnih mostičkov za likalnike v Rowento s kombijem delovne organizacije, iz Rowente pa prevoz 100 kom. vzorcev raznih gospodinskih aparatov za predložitev v testiranje RSO in JUS. Stroški potovanja bremenijo Rowento.

Dne 30. 3. so sklenili, da se izplača regres v znesku 750,— din iz dohodka tekočega poslovanja. Preostali regres pa bo koriščen

za regresiranje penzijskih uslug v Bašaniji, Sorici in drugje.

Delegati so dne 2. 4. tudi soglasno potrdili predlog OOS, da se v komisijo za izdelavo sistemizacije delovnih mest v DSSS imenujejo člani: Bogataj Cveto, Velkavrh Julka, Vukašinovič Milan, Zdravkovič Vika, Černivec Janez in Jurše Anka.

Komisija za razvoj novih proizvodov TOZD Lendava je na svoji redni seji dne 13. 4. sprejela sklep, da se na Hanoverski velesejem pošljeta dva člana TOZD, in sicer Ošljaj Avgusta in Rakar Emila, obenem pa je predlagala, da si tudi Stane Čamernik — konstruktor elektroinstalacijskega materiala iz TRS ogleda ta sejem. Delavski svet je nato dne 15. 4. ta sklep potrdil. Vsi trije so potovali s Putnikom, cena potovanja je bila 3.850,— din za vsakega, potniki pa so prejeli še inozemske dnevnice.

Delavski svet je dne 7. 5. potrdil tudi predlog TPS in odobril 4-dnevno potovanje od 13. 6. do 16. 6. tov. Mihelj Karlu v Rowento — Offenbach, kjer se je omenjeni delavec seznanil s servisnimi posegi za KG-83, KG-51, DA-01, DA-08, DA-12, RB-10, RB-30, RB-40, RU-30,1, EK-68, EK-75,1, EK-79,1, EK-96, EK-98. Predsednica delavskega sveta je navedeni predlog prejela dne 4. 5., na katerem je bilo povedano, da je potovanje predvideno od 10. 5. do 22. 5. Datum potovanja je bil spremenjen kasneje.

Delavski svet je dne 22. 4. na izredni seji potrdil prevoz materiala s kombijem delovne organizacije enemu izmed šoferjev in plačilo dnevnice na relaciji Črnuče—Fritz in nazaj, dne 2. 6. pa odobril 6-dnevno potovanje od 6. 6. dalje, Francu ing. Novaku in Ivanu Bedenku v Zahodno Nemčijo z nalogo, da si ogledata galvanske avtomate.

Dne 17. 5. so potrdili predlog TPS za potovanje Aleksandru Knezu in Ivanu Bedenku od 18. 5. do 20. 5. v Budimpešto ter Aleksandru Knezu, Branku Prhnetu in Leopoldu Babšku od 25. 5. do 27. 5. v Rowento — Offenbach.

Dne 10. 6. so se delegati spet telefonsko sestali, tokrat na predlog delegata Jožeta Pera. Razpravljali so o sklepu delavskega sveta o razrešitvi Franca ing. Novaka.

Delegati so bili o vsakem predlaganem potovanju obveščeni in mislim, da so se ob sprejetju navedenih sklepov zavedali, da so ta strokovno pripravljena potovanja nujna in da vsako zavlačevanje ovira delo. Prihranjenih je bilo povprečno 40 ur, ne da bi bila všteta vsa priprava za seje.

Na svoji 14. redni seji dne 28. 6. pa je delavski svet soglasno sklenil, da naj vsak, ki potuje v tujino službeno, poroča o svojem potovanju v Stiku.

Stare Marta

Organi samoupravljanja so v mesecu juniju sklenili

SDS — V odbor za pripravo proslave ob 30-letnici obstoja delovne organizacije Elma se imenujejo člani: Janez Štupica, Milan Vukašinovič, Aleksander Knez, Anton Resnik, Anka Jurše, Stane Fele, Jože Bregar, Stane Juršič, Milan Šeškar, Frančar Karel, Angela Karakatič, Štefan Novak, Fahr Omerčević. V komisijo za odlikovanje pa Jože Per, Ivan Kleiderman, Štefan Novak, Bojan Lakner, Rozika Gojič, Franc Anžlovar.

— Sprejme se program o izvajanju določil zakona o združenem delu.

— V samskem domu je potrebno obnoviti oplesk prostorov in opreme, poškodovano opremo popraviti in dokupiti manjkajočo, toplotno ogrevanje rešiti s termoakumulacijskimi pečmi, združiti delo s hišnikom in dvema čistilkama, iz stanovanja v samskem domu izseliti tov. Potočnika.

— Za izpraznjeno stanovanje na Cesti 24. junija 72/a z dnem 2. 6. 1977, ki ga je imel v uporabi A. Kopar, se objavi javni razpis, ki se ga udeležijo le tisti, ki nudijo zamenjavo za stanovanje v samskem domu, ki ga še uporablja tov. Potočnik.

— Cunk Alojz in Povirk Janez naj do 20. 6. 1977 izkoristita že v letu 1976 odobren kredit za stanovanjsko gradnjo.

— Gojič Mariji in Zore Jožetu, proslencema za dodelitev solidarnostnega stanovanja kot mladima družinama, SDS daje jamstvo oziroma potrditev, da bo DO skupaj s proslencema rešila stanovanjski problem v 6 letih.

— Odpiše se nekurantni material v vrednosti 13.275,70 din.

— Iz sklada skupne porabe se odobrijo sredstva za rekonstrukcijo električnega omrežja v znesku 102.686,50 din.

— Najame se kredit za sklad skupne porabe 120.000,— din. 17.310,— din se nakaže konferenci sindikata.

— Vrednost NNU se poveča za 10 % in za isti odstotek vrednost za grupe dela in vrednosti obračunskih postavk režijskim delavcem od 1. 6. 1977.

— Od istega dne se izplačuje NEP tekočega meseca po doseženem učinku v rednem in izrednem delovnem času, dodatek za nadure pa je 50 % na obračunsko tarifo posameznega neposredno ali posredno proizvodnega delavca.

Poslovni odbor — dne 8. 6. 1977 je odobril nakup razmnoževalnega stroja ORMIG tip Av-100 Avtoselect in prevoz z avtobusom delovne organizacije na relaciji Črnuče—Logatec in nazaj.

— Dne 28. 6. 1977 pa je sklenil, da se denarna sredstva za stroške osrednje proslave ob dnevu vstaje na Čatežu odobrijo iz sredstev reprezentance v znesku 5.000,— din, iz sredstev ekonomske propagande pa se odobrijo izdelki v vrednosti 2.000,— din.

— Tudi materialna pomoč v obliki izdelkov delovne organi-

zacije v vrednosti 1.500,— din se odobri Športnemu društvu Delovno varstvenega zavoda Poniške.

— Razveljavi pa se sklep o odobritvi sredstev EFS za adaptacijo podstrešnega prostora iz pozicije plana DSSS — »nujno nepredvideno preko leta«.

Stare Marta

Obvestilo vsem delavcem, ki bodo letovali izven naših počitniških enot

Kot vsako leto, bo tudi v letu 1977 regresirano letovanje naših delavcev izven naših počitniških enot. Da ne bi prišlo do nesporazumov pri izplačevanju dodatnih regresov, opozarjamo delavce, da naj se ravna po naslednjih navodilih:

1. Regres se izplačuje v višini 80,— din za vsak penzijski dan, in sicer za najmanj 5 in največ 10-dnevno letovanje.

2. Za penzijski dan se šteje celodnevna oskrba in nočitev. (Prvi in zadnji dan oddiha tvorita en penzijski dan.)

3. Regres lahko koristijo v istem razponu tudi vzdrževani člani delavčeve družine, za otroke, rojene v letih 1970—1975 pa se lahko koristi regres v višini 40,— din.

4. Vsak upravičenec za povrnitev regresa mora predložiti uraden in potrjen račun o plačanih penzijskih uslugah ali račun turističnega društva o plačani turistični taksi.

5. Iz računa mora biti razvid-

no število penzijskih dni ali število vplačanih turističnih taks in število letovalcev in njihova imena.

6. Poleg računa je potrebno predložiti tudi poseben formular, ki ga dobite pri evidencičar-kih, izpolnite ga sami, potrdi pa ga tista uradna oseba, ki je izstavila račun.

7. Do regresa so upravičeni tudi tisti delavci, ki bodo koristili letni oddih v obliki potovanja. Za izplačilo je potrebno predložiti račune o nočitvah, ki pa si morajo datumsko slediti.

8. V letu 1977 se regresirajo tudi otroške kolonije po 80,— dinarjev dnevno do 10 dni, če so stroški višji kot 80,— din dnevno. Če pa so stroški nižji kot 80,— din dnevno, se regresira celotni vplačani znesek. Za povrnitev stroškov za kolonije je potrebno predložiti potrdilo o vplačilu.

KUS
Berglez Vlado

Novosti s področja instalacijske tehnike

Za letošnjo sezono so postregle nekatere zahodnonemške tovarne stikal z zanimivimi novostmi. Tu pravzaprav ne gre za nekaj, kar bi bilo popolnoma novo, pač pa je nova uporaba v instalacijski tehniki.

Od pomembnih novosti naj navedem naslednje:

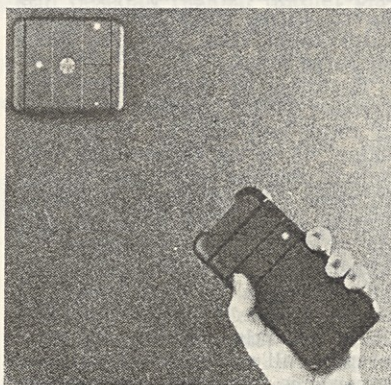
- zakasnilna stikala,
- stikala z informacijami,
- stikala s ploščicami za napise,
- stikala z ultrazvočnim krmiljenjem,
- luksusne izvedbe stikal.

Zakasnilna stikala (časovni avtomati). Tovarna Microtherm iz Pforzheima izdeluje stikala, katera je možno vgraditi v zidne doze 60 mm. Izdelana so tako, da ako so vključena 3–5 minut, po izključitvi razsvetljave držijo sklenjen tokokrog manjšega potrošnika, odvisno od izvedbe 3 do 10 minut. Obenem z vključitvijo razsvetljave vključijo tudi potrošnika. Namenjena so za vključevanje razsvetljave in ventilatorjev v prostorih brez oken (stranišča, kopalnice, kletni prostori itd.). Zmogljivost stikala je 16 A in 400 W (1,8 A) za potrošnika, kateremu se želi podaljšati delovanje.

Stikala z informacijami. Tovarna Busch Jaeger je razvila takoimenovani Busch-Jaeger; Info-sistem. Gre za elemente, ki po izgledu spominjajo na stikala serije Duro 2000 LX in imajo pod prosojno ploščico vgrajeno žarnico. Na voljo so izvedbe za napetosti 3,5, 8 in 24 V ali 220 V. Osvetlitev je lahko trajna ali priložnostna in priključena preko stikala, tipkala, časovnega releja ali utripalnega releja.

S pomočjo teh elementov je možno izmenjavati informacije med dvema mestoma. Zaradi lažjega razumevanja naj navedem enostaven primer: hodnik, v katerem je več pisarn, zapirajo vrata. Pozvonite pri vratih in po domofonu poveste, kaj želite,

nakar se na enem od elementov prižge lučka in lahko preberete napis »Prosim počakajte« in po nekaj sekundah se prižge lučka na drugem elementu, kjer piše »Prosim vstopite«.

Stikala s ploščicami za napise. Tovarna Albrecht Jung nudi stikala, ki niso namenjena samo vključevanju in izključevanju razsvetljave. Velika tipka je opremljena s prozornim pokrovom, pod katerim se nahaja karton za razne napise. Tako je tako stikalo možno opremiti z različnimi napisi kot npr. imenom in priimkom, številko sobe itd. Stikala so zelo primerna za zdravniške ordinacije, bolnice, domove za ostarele in podobno.

Stikala z ultrazvočnim krmiljenjem se že nekaj časa uporabljajo pri barvnih televizorjih. Tovarna Staff ima v okviru svoje serije »Komfort-Program« tudi zatemnilnik, ki sprejema ukaze svetleje ali temneje s posredovanjem ultrazvoka. Ukaze sprejema na treh kanalih, in sicer 54, 57 in 60 kHz. Na ta način je zaimenjeno nevtraliziran vpliv drugih sorodnih naprav (TV, garažna vrata). Priročni oddajnik je neodvisen od električnega omrežja. Za obratovanje potrebuje dve standardni bateriji 1,5 V, ki pri normalnem obratovanju zdržita eno leto.

Ultrazvočni sprejemnik zanesljivo deluje, če ni razdalja med njim in oddajnikom večja od 10 m, obenem pa ga je možno tudi ročno krmiliti.

V nasprotju s senzorji, kjer se izbrana vrednost svetlosti hrani v kondenzatorju analogni, se pri teh stikalih vrši pomnjenje digitalno. Pri pritisku na gumb se sproži števec, ki odvisno od gumba, šteje naprej ali nazaj. Števec ima 64 korakov.

Prednost tega načina je, da lahko ostane izbrana vrednost poljubno časa shranjena v pomnilniku.

Luksusne izvedbe stikal. Zadnja leta vedno bolj opažamo, da stikala čedalje bolj izstopajo iz anonimnosti in postajajo predmet oblikovanja. Mehanizem stikal se je ustalil, zato se pa proizvajalci tem bolj intenzivno pečajo z zunanjo podobo stikal. Tovarna Berker predstavlja družino stikal in vtičnic v nerjaveči pločevini in črnem duroplastru. Hkrati uvaja okroglo tipko,

ki nekoliko razbija dolgočasje vseh mogočih variant pravokotnih tipk. Družina omogoča popolno komponibilnost tako stikal, zatemnilnikov, senzorjev in vtičnic.

Nova luksusna stikala je predstavila tudi tovarna Siemens, in sicer novi »Delta-Luxus-Program.« Okvirji so mat kromirani, deli iz duroplasta pa so rjave barve. Od zatemnilnikov so na voljo izvedbe z okroglimi gumbi, kakor tudi gumbi na poteg.

Arko

Pro aqua - pro vita 77 - za vodo, za življenje - Basel

S sodelavcem, analitikom galvanskih kopeli in odpadnih vod sva si v Baslu ogledala mednarodni strokovni sejem pod nazivom — Pro Aqua — Pro Vita 77.

Tovarna Elma in TOZD GA sta pred nalogo, da se odločita za način in sistem razstrupljanja odpadnih vod v obratu površinske obdelave, ki je povezan z gradnjo nove galvanike. Nova spoznanja s področja čiščenja vod so nam pri odločitvi sistema in izbiri dobavitelja opreme veliko doprinesla.

Na strokovnem sejmu in programu strokovnih predavanj sva se seznanila z načini razstrupljanja in čiščenja odpadnih vod v Švici, s poudarkom na galvanske onesnaženja vod. Pridobila sva tudi pregled o proizvajalcih opreme za razstrupljanje potem ionskih izmenjevalcev in čistilnih naprav.

Pred približno 20 leti je bil v Baslu prvi strokovni sejem v Evropi za zaščito vod pred onesnaženjem pod nazivom Pro Aqua — za vodo. »Riba v čisti vodi« je še danes emblem sejma, ki postaja svetovni, saj v celoti prikazuje dosežke proti onesnaženju vode, zraka in okolja ter naprave in dosežke proti industrijskemu hrupu.

Že naslov sejma »Za vodo — za življenje« nam pove, da je voda z življenjem v tesni povezavi, oziroma življenje brez čiste vode na zemlji ni mogoče. V kolikor bi se onesnaženje vod in okolja v Sloveniji nadaljevalo tako, kot smo letos pričeli, bomo postali zdravstveno in gospodarsko ogroženi. Hitri razvoj industrije pri nas nam narekuje sodoben in učinkovit 100 odstotno zanesljiv sistem razstrupljanja in čiščenja galvanskih odpadnih vod. Takšen sistem bomo vgradili tudi v naš obrat galvanike.

Bližina Save in novi predpisi glede onesnaženja vod, ki bodo izdelani v Jugoslaviji po švicarskih predpisih, nam zagotavljajo učinkovite ukrepe proti onesnaženju in s tem čistejšje okolje ter manj strupenih snovi v odpadnih vodah. Na področju razstrupljanja v obstoječem si-

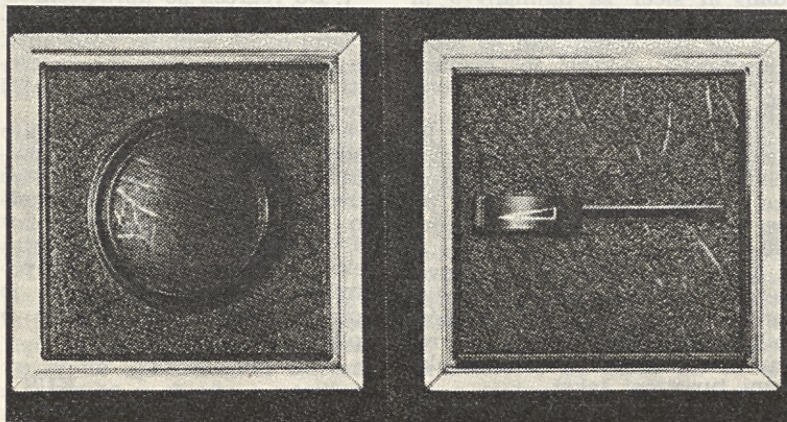
stemu za odpadne vode v Elmi smo strokovni delavci dobro sodelovali. V samem proizvodnem procesu smo zamenjali klasične cianidne kopeli z novjšimi kislimi povsod tam, kjer je bilo tehnološko mogoče. Kljub konvencionalnemu razstrupljanju v pretočnem sistemu smo uspeli sistem razstrupljanja v obratu temeljito izvršiti. Na področju razstrupljanja in nevtraliziranja opravljajo delo s svojo mojstrsko »izkušnostjo« sami mojstri, saj naloga in zahtevnost nista majhni.

Načini razstrupljanja in nevtraliziranja po konvencionalnem načinu v pretočnem sistemu nas tudi veliko stanejo. V enem naslednjih člankov vas bom seznanil, koliko denarja potrošimo letno v obratu površinske obdelave za razstrupljanje odpadnih vod. Vsaka izboljšava na tem področju ali vsako racionalnejše ali učinkovitejše razstrupljanje nam tudi na tem področju lahko prinese veliko zmanjšanje kemikalij in s tem tudi stroškov.

V članku ne bi rad opisoval načinov razstrupljanja in čiščenja vod, saj bi bilo za povprečnega bralca Stika to nezanimivo in strokovno zahtevno. Smatram, da pa informacija o vodi, o onesnaženju in skrbi za čisto okolje ni naloga samo delavcev, ki na tem področju delamo, ampak vseh nas zaposlenih. Če kdo zaposlenih hoče s področja strokovnih predavanj ali sejma in načina delovanja bodočih naprav kaj več vedeti, so pri meni na vpogled potna poročila in strokovni referati.

Naj za zaključek povem misli profesorja Hierlija, ki na Univerzi v Baslu vodi oddelke oziroma predmet čiščenja in razstrupljanja odpadnih vod, obenem pa je dober poznavalec naše domovine: »Slovenija je lepa dežela, podobna naši Švici. V kolikor boste pravočasno skrbeli za čisto okolje in čiste vode, vam bo sloves čiste in lepe dežele prinašal zadovoljstvo in zdravo življenje vaših prebivalcev in tujcev, ki jih bo vedno več.«

Bolcar Jože

Izlet, ki nam bo ostal v lepem spominu

Slapovi Krke

Zapis, ki ga tokrat objavljam, ni ne potopis niti natančen opis izletniških dogodkov, marveč preprost zapis dolgega, toda lepega izleta, katerega se bomo radi spominjali.

Da družabnost in izletništvo v naši delovni organizaciji vse bolj zamira, smemo dokaj zanesljivo trditi. Ta neprijeten pojav nas vedno močneje okužuje in prava redkost je, če se vsaj enkrat v letu kateri izmed sindikalnih organizacij posreči, da navduši vsaj manjšo skupino delovnih ljudi za kakšen izlet.

No, ta poteza se je posrečila vodstvu sindikalne organizacije Skupne službe, ko je v preteklem mesecu organizirala dvodnevni izlet na Plitvička jezera in otok Rab.

Lepega jutra, 18. junija se je skupina 30 sodelavk in sodelavcev iz skupnih služb nekaj po polšesti uri odpeljala z avtobusom Alpetour izpred tovarne. Agencija Alpetour iz Kranja je poskrbela za prevoz, za vodiča izleta, prehrano in prenočevanje ter vse ostalo, kar spada k izletu, da so se izletniki za ceno nekaj nad 700 din na osebo, dva dni lepo imeli. Omeniti je potrebno še, da je vsak udeleženec izleta prispeval po 300 din, tisti pa, ki niso pri nas zaposleni, pa so morali prispevati po 650 din. Pot dvodnevnega izleta, ki je bila dolga nekaj nad 700 km, pa je potekala nekako takole.

Skozi Ljubljano smo se podali proti Trebnjem, kjer smo na hitro kar ob avtobusu »opravili zajtrk« v obliki velikega sendviča in kačje sline, oboje smo imeli kar s seboj. Seveda nas je pred tem še na kratko vodička tov. Mira Zupan seznanila o poteku izleta in poti skozi kraje, koder smo kasneje potovali. Hkrati pa je imela tudi nalogo razvedriti nas ob glasbi in razlagi znamenitosti posameznih krajev in mest, skozi katere smo potovali. Oboje je tudi dokaj zanesljivo izvajala oba dneva izleta.

Po »uvodnih formalnostih«, kot bi pravkar omenjenim rečem lahko rekli, smo nadalje-

vali pot skozi Novo mesto, Metliko, Karlovac in druge kraje proti Plitvicam, kamor smo prispeli okrog 10. ure. Potovanje do Plitvic je kar hitro poteklo, saj smo si med drugim krajšali pot vožnje tudi s petjem in šalami ter poslušanjem popevk avtomatskega disk džokeja. Ob prihodu v Plitvice nas je zajel prijeten čist zrak, zlasti ko smo se spuščali po strmi in krivenčasti stezici proti dolini slapov in jezer.

Ker nismo imeli veliko časa na razpolago, smo si v slabi uri ogledali lepote osrednjih voda — jezer in slapov ter drugih naravnih lepot, ki so nekaj enkratnega in nimajo primere. Izredno zanimivi so razni slapovi, potokov, rečic in prelivov jezer s kristalno čisto vodo zelenomodre barve. Nič manj zanimiva pa ni vsa preostala narava, ki ti ob opazovanju vzbuja ne navadne občutke in začudenje ob teh naravnih krasotah, ki jih mora doživeti le vsak posameznik, če si hoče predstavljati veličastnost ambienta...

Navdušeni nad lepotami narave smo se neradi podali na pot proti hotelu Plitvice, nekoliko umaknjenem od jezer. Hotel je prav tako zelo lep in moderen, vse je v marmorju, steklu itd. in kdor ima dovolj napeto denarnico, si lahko privošči marsikaj, kar si navaden smrtnik ne more. Po vseh mogočih registracijah avtomobilov je moč sklepati, da v tem hotelu prevladujejo tuji gostje. V tem imenitnem hotelu smo imeli kosilo v ogromni jedilnici, ki bi ji mirne duše lahko rekli kar »dvorana«.

Okrog druge ure popoldan smo se nato spet odpravili na vročo in dolgo pot iz lepega hribovitega okolja, poraslega z nedotaknjenimi gozdovi. Kmalu so se naravne lepote začele izgubljati, ko smo potovali proti Gospiču, Karlobagu in vse bolj v območje pogorja Velebit. Ko je naš avtobus spretno vijugal po od časa do časa tudi slabi cesti, po nemalokrat tudi zelo pustih predelih Velebita in pre-

V veselem razpoloženju pred avtobusom

ko njega na zahodno stran proti morju, nas je dajala vročina in žeja pa tudi utrujajoča vožnja. Vendar zaradi tega razpoloženje izletnikov ni popustilo, seveda v upanju, da se bližamo našemu cilju.

Ko se je tako dan počasi nagibal proti večeru, smo po premaganih strminah prešli na zahodno — pusto, golo in kamenito stran Velebita in se spustili proti pristanišču za trajekte — Jablanac, kamor smo prispeli okrog 18. ure. To je bil ravno pravi čas, da smo že po

približno 15 minutah polžjega premikanja v koloni vozil prilezli na trajekt srednje velikosti, ki lahko naloži na palubo 25 osebnih vozil in dva avtobusa. Na zgornjem krovu pa se lahko zgnete okrog 150 potnikov iz natovorjenih vozil seveda, ker drugih potnikov ne sprejemajo.

Po 15 minutah vožnje smo prispeli na obalo jugovzhodnega predela otoka Raba, kjer so nas z avtobusom vred iztovorili v super pristanišče, v katerem zaman napenjaš oči, da bi videl kakršnokoli stavbo ali karkoli,

Skoraj vsi udeleženci izleta na spominskem posnetku

Posnetek z Raba

kar bi kazalo znake življenja. Prvi trenutek se ti zdi, kot da si prišel na luno, saj drugega ne vidiš kot golo, v zrak štrleče skalovje in puste hribočke. Vse je razbrazdano, pusta golota ne premore niti ene travnate bilke, niti z drobnogledom ne bi mogel najti ene same mravlje ali kaj podobnega... Lep sprejem in dobrodošlica izletnikom, mar ne! Toda presenečenju sledi drugo presenečenje, ko nas vroči avtobus po vijugasti, toda dobri asfaltni cesti prepelje čez greben otoka Raba na severozahodni del. Tu je vse popolnoma drugače, lepo zeleno raznovrstno drevje in travniki, celo manjše njive in podobne reči vidimo. Otok ima svojo pitno vodo, mesto je polno turističnega življenja, hotelov in novih privatnih hiš ter počitniških domov.

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5 strani)

Prispeli smo v hotel Bor, ki je last Alpe Adria. Hotelski del s teraso, plesiščem in veliko jedilnico je ločen od stavbe za prenočevanje. Še kar hitro nas razmestijo po sobah s dvema, tremi in štirimi posteljami. Nekateri takoj skočijo pod tuš v kopalnicah, drugi spet gredo poskusit, če je morje slano, obala za kopanje je lepo urejena in tudi čista voda je vabljiva.

Po krajšem oddihu in sprehodu smo nekoliko osveženi in urejeni posedli k večerji, ki nas nekoliko razočara, vendar se kmalu po 20. uri dobra volja ponovno preseli v nas, ko smo založeni s steklenicami še kar dobrega vina na mizah, poslušali dobro glasbo in petje kvarteta Plavi val iz Domžal. Vesele in ples sta nas premamila, da smo skoraj pozabili, da je treba iti k potrebnemu počitku.

Naslednjega dne smo »spočiti« po zajtrku okrog osme ure že odbrzeli z avtobusom skozi mesto na severovzhodni del otoka v kraj Kampar, kjer smo si podrobneje ogledali lepo v zelenju urejeno spominsko pokopališče med vojno umrlih in ustreljenih domoljubov, ki so na tem kraju trpeli v taborišču za našo lepšo prihodnost. Tu so Italijani takrat ustanovili taborišče, v katerega so priseljevali predvsem Slovence in tudi Hrvate na izčrpavanje moči, kjer so od lakote mnogi pomrli. Zvedeli smo, da je v tem taborišču smrti, ki ga sedaj ni več, preživljalo svoje težke dni nad 15.000 ljudi.

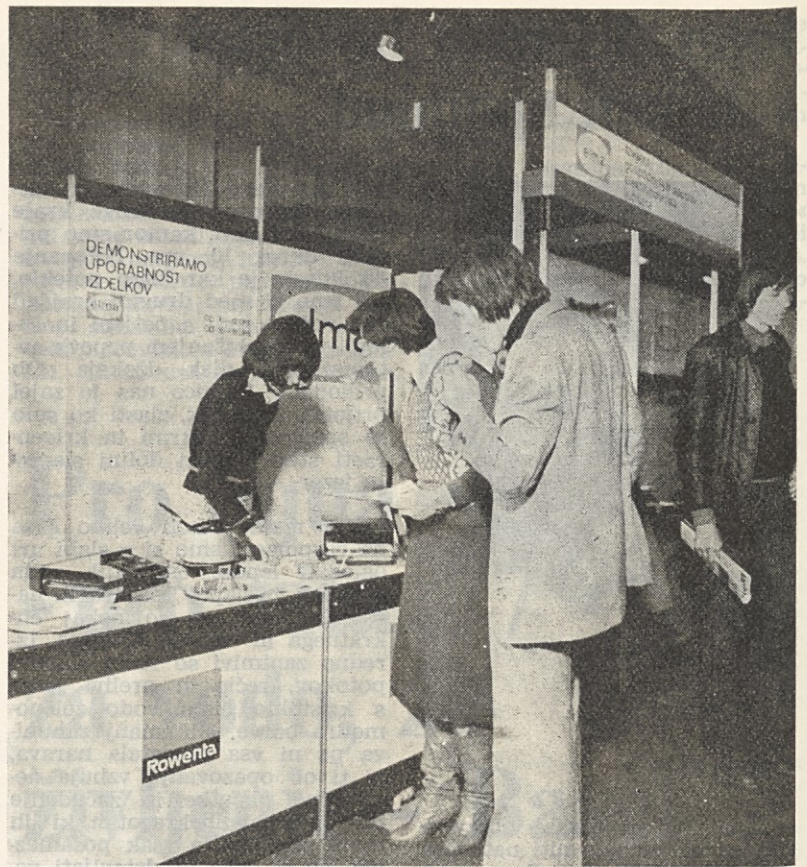
Za tem smo se spet popeljali do mesta, kjer smo kupili nekaj spominkov in si na hitro ogledali mesto in pristanišče ter napisali nekaj kartic, nato pa smo se vrnili do našega hotela Bor. Imeli smo skoraj tri ure na razpolago do kosila, zato se jih je dve tretjini odločilo, da bodo svoja lepo bela telesa postavili smehljajočemu soncu, da jih bo nekoliko scvrlo, drugi

pa so se odpeljali z motorno barkačo na otok Pag. Vožnja, ki je trajala na eno stran približno 40 minut, na barkači pa je močno pihljal hladen veter, da so se potniki močno ohladili, so potem na Pagu morali za »kazen« spiti nekaj litrčkov, da se jim je vrnila normalna temperatura.

Po veselih in pečenih dogodkih enih in drugih, ko smo po kosilu še kakšno uro vzdihovali po prehitro minulemu izletu, ki pa še ni bil čisto na koncu, smo se nato ob 15. uri podali proti našemu avtobusu, ki se ves dan ni hotel umakniti v senco. Ko smo posedli vanj, smo za trenutek imeli občutek, kot da smo v peči, vendar je bilo kmalu bolje, saj je začel delovati »air condition« v narekovaju in smo do trajektnega pristanišča prispeli čisto ohlajeni od znoja. Tu smo potem čakali do 16. ure, ko nas je trajekt odpeljal na celino — v Jablanac, od koder smo krenili skozi Crikvenico, Bakar, Rijeko, Ilirsko Bistrico in Postojno v Ljubljano. Med potjo po Jadranski magistrali smo še za kratek čas vmes ustavljali. Ves čas smo vneto opazovali pokrajino, turistična čuda, mesta, morje in vztrajno prenašali vročino ter žejo. Toda vedno znova so se našli posamezniki, ki so s šalami, pesmijo in še s čim vzdrževali dobro voljo in razpoloženje skoraj vse do doma.

V večernih urah smo dvakrat poskušali dobiti kaj za pod zob, vendar nam sreča ni bila naklonjena, vse je bilo zasedeno, nam pa se je mudilo. Tako smo se po dveh dnevih križarjenja na dolgi poti po celini, morju, otokih in ob prijetnih ter manj prijetnih dogodkih z lepimi spomini vrnili v Ljubljano in na Črnuče. Čeprav je bil izlet naporen, si podobnih izletov v bodoče še želimo, kajti to nas zbližuje, spoznali smo se tudi po družabni plati...

Ignac Erhatic

Demonstracija uporabnosti gospodinjskih aparatov

Poleg prodajnega in propagandnega efekta na sejmišnih pa bi rad opozoril še na vzporedno dejavnost, ki se odvija med sejmi. To je v prvi vrsti spoznavanje konkurence, saj običajno vsako podjetje na sejmišnih prikazuje svoje nove izdelke in tehnične novosti. Torej je sejem tudi vir informacij, ki zelo koristijo našemu razvojnemu oddelku. Sejem je tudi mesto oziroma pravi prostor, kjer se ustvarjajo novi poslovni stiki med proizvajalci in trgovino. Naj naštejemo, kje vse se Elma udeležuje sejmov. V Jugoslaviji je prav gotovo najpomembnejša udeležba na Zagrebškem spomladanskem in jesenskem sejmu, kjer sta to tudi največji prireditvi te vrste pri nas. Razstavljamo pa še na manjših sejmišnih, kot so sejem Alpe-Adria, Ljubljana, Kranjskem sejmu in na sejmu Gostinske opreme v Mariboru. Poleg teh sejmov v naši domovini pa sodelujemo tudi na raznih interesantnih komercialnih izložbah in stalnih razstavah, ki se običajno odvijajo skozi vse leto. Ker je naš proizvodni program deljen na male gospodinjske aparate, elektroinstalacijski material in transformatorje, razstavljamo na sejmišnih tako, da prikazemo na določenih sejmišnih samo izdelke, ki so na teh sejmišnih najbolj interesantni. Tako na Zagrebškem velesejmu razstavljamo celoten proizvodni program, medtem ko na sejmu Gostinske opreme v Mariboru le gospodinjske aparate.

Vsi se zavedamo, da lepo urejen in zanimivo aranžiran razstavljeni paviljon vzbuja pozornost pri obiskovalcih in zato se propagandna služba trudi, da to tu-

di doseže. Da pa bi naše izdelke še bolj približali kupcu oziroma obiskovalcem, se na našem paviljonu skoraj redno izvajajo demonstracije oziroma prikazi uporabnosti malih gospodinjskih aparatov. S tem načinom prikazovanja naših izdelkov smo dosegli že lepe uspehe in pozornost ne le na sejmišnih, temveč tudi v trgovinah, blagovnih hišah in nakupnih centrih širom po Jugoslaviji.

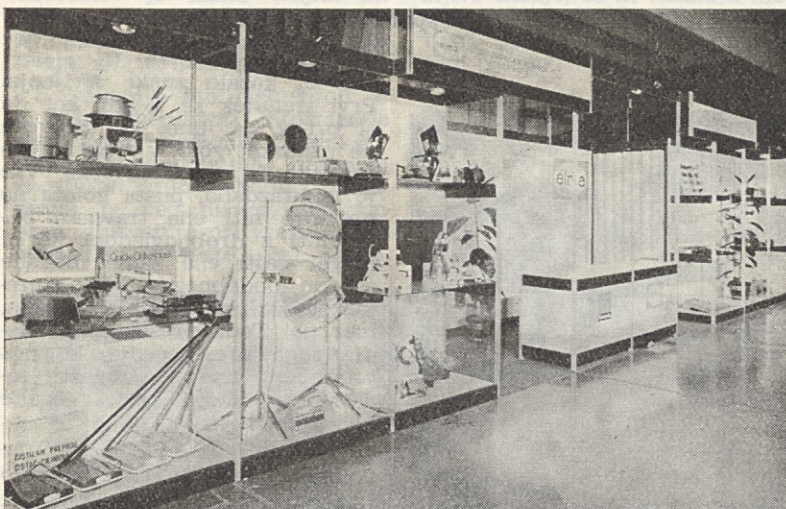
Z demonstracijami vzpostavimo najbolj neposreden stik s kupci in obiskovalci. Demonstratorica odgovarja radovednim obiskovalcem vse, kar jih zanima pri določenem izdelku in poleg tega praktično prikaže uporabo oziroma način uporabe izdelka. Ta oblika neposredne propagande pa ostane obiskovalcu najbolj v spominu in s tem je naš namen popolnoma dosežen.

Med sejmom se med obiskovalce deli tudi drug propagandni material, kot so prospekti, katalogi, značke itd., vse z namenom, da o naših izdelkih informiramo čim večje število obiskovalcev.

Želja po čim večjem izvozu naših izdelkov pa nam narekuje tudi prisotnost na sejmišnih izven naše domovine. Tako se udeležujemo tudi sejmov v Budimpešti, Bukarešti, Poznanu, Teheranu, Bagdadu itd. Na teh prireditvah v tujini največkrat sodelujemo skupaj z Elektrokontaktom iz Zagreba, saj imamo z njim razdeljen del proizvodnega programa na področju elektroinstalacijskega materiala.

V tujini razstavljamo tudi preko raznih trgovsko-izvoznih partnerjev, kot so Jugoelektro Beograd ali Ferimport Zagreb.

Sejemška dejavnost

Razstavljeni paviljon na sejmu Alpe-Adria

Del prodajne politike in propagande v naši delovni organizaciji je tudi sejemška dejavnost. V tej dejavnosti ima Elma že bogate izkušnje in dolgo

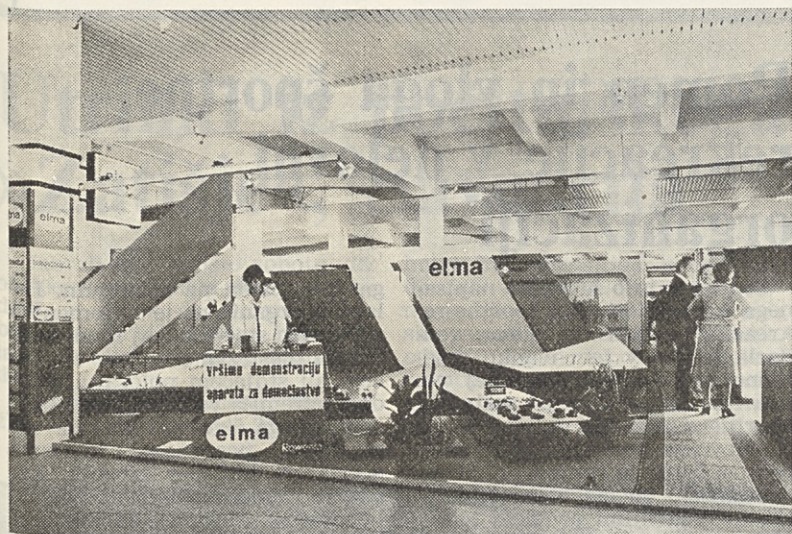
tradicijo, saj nam je vsem znano, da je prisotnost na komercialnih izložbah in sejmišnih važen element, ki vpliva na prodajo naših izdelkov.

Glasilo STIK izdaja delovna skupnost ELMA — tovarna gospodinjskih aparatov in elektromateriala Ljubljana — Črnuče. Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno. Odgovorni urednik Milan Yukašinović — Telefon: 343-271 — Rokopisov ne vračamo — Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72 — Tisk: Tiskarna LJUBLJANA v Ljubljani

Na teh sejnih v tujini razstavljamo na manjših površinah in predvsem v smislu iskanja novih interesantnih poslovnih partnerjev in kupcev. V bodoče pa bomo morali udeležbo na tujih sejnih razširiti, saj obstajajo možnosti sodelovanja predvsem z vzhodnimi in afriškimi državami, ki so večinoma v razvoju. Pri nastopu na afriški ce-

lini je prav gotovo zelo pomembna vloga Jugoslavije v gibanju neuvršenih, ki narekuje tudi večjo angažiranost pri gospodarskem in ekonomskem sodelovanju. S tem pa so ustvarjeni osnovni pogoji za intenzivno obdelavo in nastop na afriškem tržišču.

Janez Štupica

Pogled na »štant« na Zagrebškem velesejmu

Dobra servisna služba — garancija — večje je zaupanje kupca

Periodični obračun za obdobje januar - junij 1977

I. Shema ugotavljanja dohodka

1. Celotni prihodek	226.203.572,95
2. Porabljena sredstva	178.567.707,88
3. Skupni dohodek (1—2)	47.635.865,07
Začasna delitev dohodka med letom	
4. Del skupnega dohodka za obresti	2.714.262,00
5. Del skupnega dohodka za pogodbenne obveznosti	862.895,45
6. Del skupnega dohodka za zakonske in samoupravne obveznosti	3.246.174,40
7. Čisti dohodek [3 — (4 + 5 + 6)]	40.812.533,22
Razporeditev čistega dohodka	
8. Del čistega dohodka za osebne dohodke	37.557.543,15
9. Del čistega dohodka za stanovanjsko gradnjo	1.348.241,80
10. Del čistega dohodka za poslovni sklad — za nerazvite	826.365,60
11. Del čistega dohodka za rezervni sklad	878.534,97
12. Del čistega dohodka skupnim rezervam občine in republike	201.847,70

II. Uvod

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je predlagana razporeditev dohodka drugačna kot prejšnja leta. Takoj namreč opazimo, da v tem periodičnem obračunu ne izkazuje več kategorije nerazdeljenega »ostanka dohodka«, temveč predlagamo, da se ves dohodek razporedi, tj., da iz njega pokrijemo vse predpisane »tekoče porabe«, osebne dohodke, samoupravne obveznosti, davke in prispevke kot tudi izkazuje razporeditev za skupno porabo, za rezerve in za razširitev ter izboljšanje materialne osnove dela.

Tako predlagana razporeditev dohodka velja kot začasna — dokončna razporeditev pa se opravi z zaključnim računom. To pomeni, da se skladi take začasne delitve med letom ne morejo oblikovati, razen za dva sklada, ki se formirata kot zakonska obveznost neodvisno od poslovnega rezultata; solidarnostni sklad po zakonu o oblikovanju sredstev solidarnosti in tisti del sklada skupne porabe, ki se oblikuje iz obveznega stanovanjskega prispevka.

Tako izoblikovana delitev dohodka in razporeditev čistega dohodka je v skladu z odredbami Zakona v združenem delu.

III. Poročilo o uspehu

Obdobje šestmesečnega poslovanja in dela naše delovne organizacije je za nami, zato bo ta informacija ali poročilo vsebovala le podatke o ugotovljenem dohodku, ki je rezultat tega obdobja, na katerega ne moremo več vplivati, je pa podlaga za bodoče odločitve.

Iz zgoraj navedene sheme je razvidno, da doseženi dohodek presega porabo — tudi pogojno — med letom, kar pomeni, da so bili rezultati prvega polletja nekoliko boljši, zlasti če to primerjamo s preteklim enakim obdobjem, ko smo imeli izgubo, ali če to primerjamo s prvim kvartalom letošnjega leta, ko smo ravno tako poslovali z izgubo na dohodku.

Ko iz dohodka pokrijemo tisto porabo, ki je bila med to obračunsko dobo obvezna po samoupravnih sporazumih in zakonih in sicer:

— za osebne dohodke	37.557.543 din
— za sklad skupne porabe iz obveznega stanovanjskega prispevka	1.348.242 din
— za samoupravne obveznosti, davke in prispevke	6.823.331 din

nam ostane presežek (del čistega dohodka za sklade), katerega so zbori delovnih ljudi začasno porazdelili tako:

— za sklad skupne porabe — stanovanjski del	1.348.242,00 din
— za rezervni sklad	878.534,97 din
— za poslovni sklad — za nerazvite	826.365,60 din
— za poslovni sklad — za občinske in republiške rezerve	201.847,70 din

Sodila, ki so bila upoštevana v zvezi z razporeditvijo dohodka so:

- za sklad skupne porabe — obveznostni stanovanjski del po predpisih,
- za rezervni sklad — predpisana stopnja 2 % od doseženega dohodka,
- za poslovni sklad — za nerazvite — obračun akontacij posojila nerazvitim,
- za poslovni sklad — za občinske in republiške rezerve — po predpisih.

Podrobnejše informacije o poslovanju, zlasti o gibanju planiranih stroškov po TOZD, bomo naknadno posredovali in o njih razpravljali.

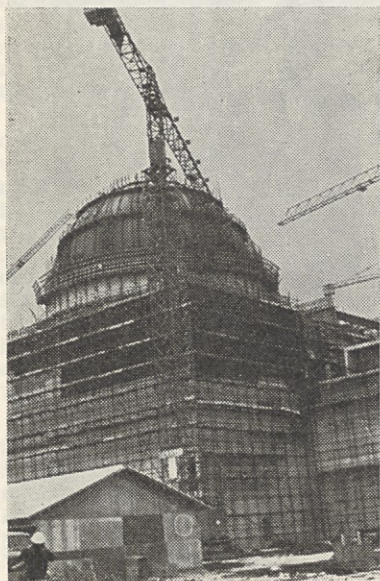
IV. Obvezni kazalci iz 40. čl. TOZD:

1. Dohodek na delavca	$\frac{\text{PU } 17 \ 47.635.865,07}{\text{PP } 58 \ 1065} = 44.728,50$
2. Dohodek v primerj. s povpreč. porabl. sr.	$\frac{\text{PU } 17 \ 47.635.865,07}{\text{PP } 56 + 57 \ 212.327.957,55} = 0,2244$
3. Čisti doh. na delavca	$\frac{\text{PU } 79 \ 40.812.533,22}{\text{PP } 58 \ 1065} = 38.322$
4. Akumulacija v primerjavi z dohodkom	$\frac{\text{PU } 73 + 74 + 75 + 76 + 77 \ 1.906.748,27}{\text{PU } 17 \ 47.635.865,07} = 0,04 \%$
5. Akumulacija v primerjavi s čistim doh.	$\frac{\text{PU } 73-77 \ 1.906.748,27}{\text{PU } 79 \ 40.812.533,22} = 0,05 \%$
6. Akumulacija v primerjavi s povpreč. porabl. sred.	$\frac{\text{PU } 73-77 \ 1.906.748,27}{\text{PP } 56 + 57 \ 212.327.957,55} = 0,009 \%$
7. OD in SSP na delavca	$\frac{\text{PU } 68 + 71 + 72 \ 38.819.441,95}{\text{PP } 58 \ 1065} = 36.450$
8. Čisti OD na delavca	$\frac{\text{PP } 19 + 20 \ 24.198.850,05}{\text{PP } 59 \ 1126} = 21.490,00 = 3.582.— \text{ mesečno}$

Črnuče, dne 26. 7. 1977

Direktor EFS:
Vukašinović Milan

Seminar o sodobnih aktualnih nalogah urednikov in glasil OZD

NE Krško — kupola kjer bo reaktor

V dneh od 29. 6. do 1. 7. 1977 je bil v Dolenjskih Toplicah seminar za urednike glasil v organizacijah združenega dela.

Seminar je imel nalogo seznaniti urednike glasil s tekočimi družbenoekonomskimi do-

gajanji v SFRJ, o evropski konferenci o miru in varnosti ter o ekoloških in kulturnih problemih, kar je bilo združeno z ogledom nuklearne elektrarne v Krškem in umetnostne galerije v Kostanjevici.

Posebej burno je bilo pri ogledu NE Krško, kjer smo udeleženci imeli možnost, da se dobera seznanimo o problemih, ki so v zvezi z varstvom okolja, čeprav se je o tem že dosti govorilo in pisalo.

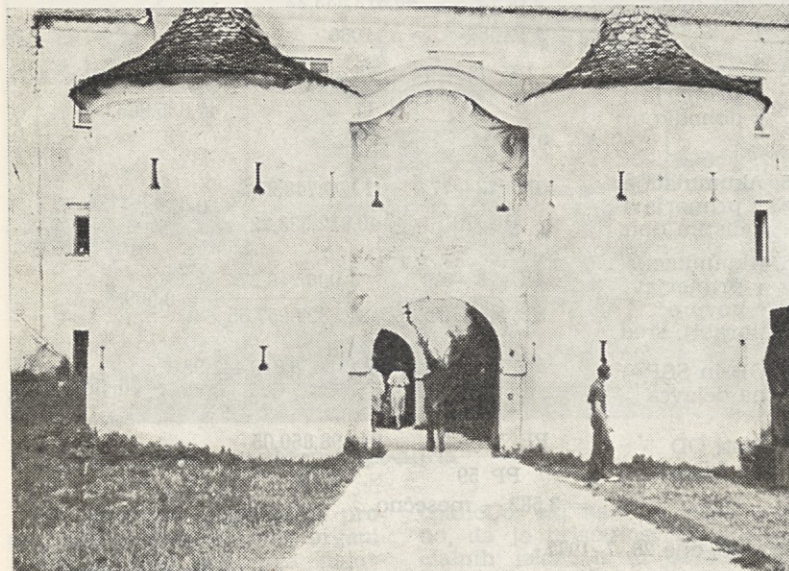
Odgovorni strokovnjaki so nam v debati prikazali realno stanje v zvezi z onesnaževanjem okolja. Na koncu smo lahko skupaj ugotovili, da je za varnost objekta in okolice, maksimalno poskrbljeno, razen za shranjevanje radioaktivnih odpadnih snovi, kar pa je problem celotne družbe, ne samo pri nas, ampak povsod po svetu.

Zadnji dan seminarja pa smo obravnavali konkretne probleme v zvezi z izdajanjem glasil (ureditev statusa glasil po zakonu o tisku; ureditev statusa novinarjev združenega dela) in sodelovanje med glasili ter z osrednjim glasilom Zveze sindikatov Slovenije — Delavsko enotnostjo.

Andrej Albreht

Dolenjske toplice — Gostišče Rog

Kostanjevica — vhod v samostansko dvorišče

TRIM

šport in rekreacija

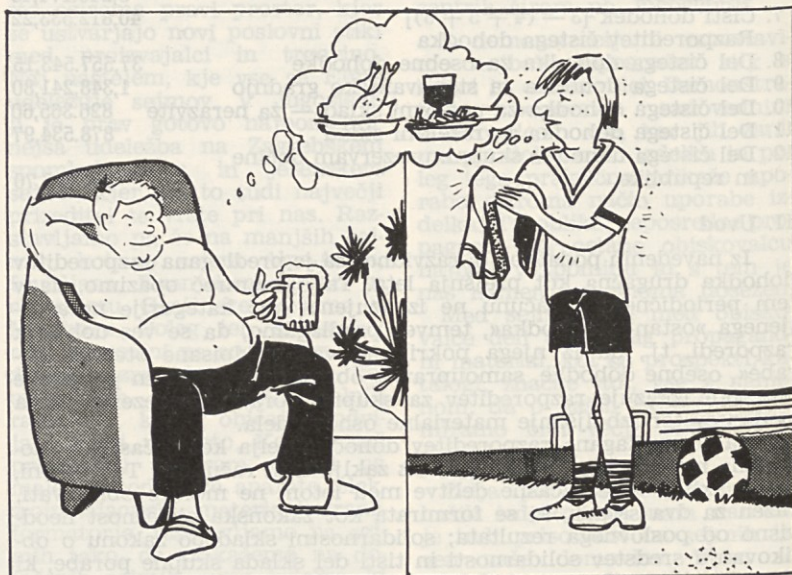
Pomen in vloga športne rekreacije v delovni organizaciji

Čeprav je bilo že veliko napisane o mestu in vlogi športne rekreacije v dnevnem tisku, vendarle želimo v tem članku omenjeno problematiko posebej poudariti. Iz celotnega področja športne rekreacije, ki naj bi ga v delovnem kolektivu vodil referent za šport in rekreacijo, bi radi izluščili le nekatere probleme in med njimi problem aktivnega počitka v toku delovnega procesa. Dejstvo je, da je naša dežela glede industrializacije na razmeroma visokem nivoju, tudi podatki o delovnih organizacijah v Sloveniji govore v prid temu. To pa pomeni, da je v teh delovnih skupnostih mnogo delavcev, katerim naj bi bila športna rekreacija, o kateri je govora, tudi namenjena. Današnje delo ne zahteva več dinamičnega delovanja vključno živčno-mišičnega sistema, oziroma mišično gibanje je minimalno, potrošnja energije pa je v okviru mišične-

ga dela padla na minimum. Delavčev organizem je obremenjen predvsem statično, saj mnogo delovnih mest zahteva delo v sedenjem ali stoječem položaju. Tako delo spremlja velika obremenitev centralnega živčnega sistema, neprestana pozornost, kontrola stroja in enolično gibanje, kar vodi v monotonijo, vse to pa do hitrejšega pojava utrujenosti. Brez dvoma je, da športna rekreacija igra pri tem pomembno vlogo, kar naj bi se odražalo tako v delovanju, kot v notranji dinamiki delovne organizacije. Zato mislimo, da bi morala ta dejavnost dobiti vso moralno in finančno podporo, da zaživi in pritegne čim večje število udeležencev.

V naslednji številki Stika bomo podali plan programa ŠPORT IN REKREACIJA V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI.

Team za šport in rekreacijo

Ogled delovanja galvanskih avtomatov in odpadnih vod v ZR Nemčiji

Člani strokovne komisije za pripravo investicijskega programa za izgradnjo nove galvanike so si v tovarni Rowenta ogledali najnovejši elektronsko-programski avtomat firme Stohrer. Podobni avtomat smo si ogledali v firmi Deimler Benz-Mercedes v Stuttgartu in v firmi Scherring v Nürnbergu proiz-

vodnjo galvanskih avtomatov in njihovih referenčnih firm.

Strokovni ogledi referenčnih avtomatov bodo komisiji omogočili lažjo odločitev pri izbiri dobavitelja opreme v sodelovanju z jugoslovanskimi proizvajalci.

Bolcar Jože